

Katri Oksanen

LL, työterveyshuollon erikoislääkäri
tutkijalääkäri
Tampereen yliopisto, lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta

Tiia Reho

LT, työterveyshuollon ja terveydenhuollon erikoislääkäri
kliininen opettaja
Tampereen yliopisto, lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta

Mervi Viljamaa

LT, työterveyshuollon erikoislääkäri
Pihlajalinna
Lääkärikeskus Oy

Mikko Korhonen

FM, tutkija
Tampereen yliopisto, lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta

Riitta Sauni

Työterveyshuollon ja työlääkietieteen professori
Tampereen yliopisto, lääketieteen ja terveysteknologian tiedekunta

Artikkeli on julkaistu kokonaisuudessaan verkossa 2.10.2024 www.laakarilehti.fi/e40474

Viittaus:

Suom Lääkäril 2024;79:e40474

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Työkykyyn liittyvien käyntien luokittelussa vaihtelua

Lähtökohdat Työterveyshuollossa (TTH) työkykyyn liittyvä vastaanotto voidaan nähdä ehkäisevänä TTH:na, jolloin käynti kirjataan korvausluokkaan I (KL I), tai työterveyspainotteisena sairaanhoitona, jolloin käynti kirjataan luokkaan II (KL II). Luokittelu vaikuttaa työnantajalle maksettaviin Kela-korvauksiin, TTH-toiminnan tilastoihin ja myös potilaan pääsyyn vastaanotolle, jos työnantajalla ei ole sairaanhoitosopimusta. Ensisijaisesti korvataan ehkäisevää TTH:a.

Menetelmät Selvitimme sähköisellä kyselyllä TTH:ssa toimivien lääkärien (n = 289) näkemyksiä korvausluokituksista 13 kuvitteellisella työkykyyn liittyvällä potilastapauksella.

Tulokset Enemmistö tapauksista luokiteltiin KL I -luokkaan, mutta hajonta oli suurta. KL I -luokittelua perusteltiin työkyvyttömyyden uhalla, työkyvyn tuella tai työterveysyhteistyöllä. KL II -luokittelua perusteltiin työkykyyn vaikuttavan sairauden selvittelyllä tai sairauskuluvakuutuksen käytöllä.

Päätelmät Työkykyyn liittyvät käynnit mielletään pääsääntöisesti ehkäiseväksi TTH:ksi, mutta näkemykset vaihtelevat paljon etenkin työkykyä selvittäessä. Ehkäisevän TTH:n ja sairaanhoidon luokittelun ohjeistusta tulisi selkeyttää, jotta TTH-toiminnan tasalaatuisuus vahvistuisi.

Kuvitteellisten potilastapausten KL I- ja KL II -luokittelujen jakaumat

Potilastapausten numero ja tiivistelmä (suluissa tth-sopimus ja muut lisätiedot)	KL I n (%)	KL II n (%)	eos n (%)	Yhteensä n	p
1. Myyjä, vatsakipu, jatkoselvittelyt, lyhyt spo (KL I, KL II)	19 (6,6)	269 (93,1)	1 (0,3)	289	
2. Yksikönjohtaja, masennus, spo (KL I, KL II)	149 (52,1)	135 (47,2)	2 (0,7)	286	< 0,001
3. Ero pt 2:een: yhteydenotto työpaikalle, etätöy, ei spo:a (KL I, KL II)	252 (88,4)	31 (10,9)	2 (0,7)	285	
4. Sähköasentaja, työstä johtuvia selkäkipuja, ei spo-tarvetta (KL I, KL II)	157 (55,3)	124 (43,7)	3 (1,1)	284	< 0,001 ²
5. Sähköasentaja, työstä johtuvia selkäkipuja, spo-tarve, keskustelua työkyvyn tuen mahdollisuuksista, ei jatkotoimia (KL I, KL II)	244 (86,8)	35 (12,5)	2 (0,7)	281	
6. Ero pt 5:een: aletaan järjestellä työterveysneuvottelua (KL I, KL II)	261 (93,5)	18 (6,5)	–	279	
7. Sähköasentaja, työkykyongelma, MRI-tutkimus (KL I, KL II)	141 (50,9)	133 (48,0)	3 (1,1)	277	< 0,001
8. Sähköasentaja, työkykyongelma, el-konsultaatio (KL I, KL II)	205 (74,3)	68 (24,6)	3 (1,1)	276	
9 ¹ . Kirvesmies, pitkittynyt spo, tk-lääkäri ohjannut tth:oon (vain KL I, varhaisen tuen malli)	261 (94,9)	13 (4,7)	1 (0,4)	275	1,0
10 ² . Kirvesmies, pitkittynyt spo, työkyvyn tuen toimet sovittu työterveysneuvottelussa, spo-jatko (vain KL I)	260 (95,2)	11 (4,0)	2 (0,7)	273	
11 ² . Insinööri, selkäleikkauksen vuoksi spo, ortopedi ohjannut tth:oon, ei spo-jatkotarvetta (vain KL I)	235 (86,1)	37 (13,6)	1 (0,4)	273	
12 ¹ . Rakennustyöntekijä, pitkittynyt spo, työnantaja ohjannut tth:oon, lähete esh:oon, spo-jatko (vain KL I, ei el-konsultaatioita)	223 (82,0)	49 (18,0)	–	272	< 0,001
13. Ero pt 12:een: ei lähetettä esh:oon, jatkoselvitykset vakuutuksen kautta (KL I, KL II, lisäksi sairauskuluvakuutus)	172 (63,7)	89 (33,0)	9 (3,3)	270	

KL I = ehkäisevä työterveyshuolto, työterveyshuoltolain 12 § mukainen toiminta; KL II = sairaanhoito, työterveyshuoltolain 14 § mukainen toiminta; tth = työterveyshuolto; eos = en osaa sanoa; spo = sairauspoissaolo; pt = potilastapaus; MRI = magneettikuvaus; el = erikoislääkäri; tk = terveyskeskus; esh = erikoissairaanhoito. Potilastapausparit erotettu poikkiviivalla.

¹ KL II -vastausvaihtoehto: "KL I, mutta kirjaisin KL II -käynniksi, jos työnantajan sopimus kattaisi sairaanhoidon".

² p < 0,001 kaikkien potilastapausparien välillä (4/5, 4/6 ja 5/6).